

A halál és a feltámadás között

Bár jól ismerjük égi útitársunk, a hold változó természetét, járásának állandóságában teljességgel megbízhatunk. Fázisait percre pontosan váltja, s ehhez igazodik a várva várt tavaszi nap-éj egyenlőség órája is. Ezt az örök rendet nem zökkenthetik ki a szinte minden állandó értékre kapásból vetődő orosz vagy amerikai titkosszolgálatok sem. A szent húsvét ünnepét tehát most is elrendelt idejében várjuk, hogy református hitünk erősítése végett ismét átélhessük a feltámadás misztériumát, s magunkénak érezhessük a térségünk pokoli tartományaiból kivezető reményt.

Legjelentősebb keresztény ünnepünk lényegével, a feltámadás csodájával szemben emberi értelmünk csak dadogni képes, érthető szava itt egyedül a hitnek lehet. De tegyük egyértelművé, hogy Jézus életének minden egyes epizódja ezért történik, mozaikként egyre teljesebben ezt a csodát készíti elő. Mi nem tudhatjuk sem a napot, sem az órát, Ő azonban pontosan tudta, s ennek ellenére úgy vonult be Jeruzsálembe, mintha a hozsánna és a derű örökké tartana. De figyeljünk a virágvasárnap örömeiben szereplő számárra is, amely a Kisistent hajdanán Egyiptomba vitte! Szolgálatra készen hátát adta most is, miközben a jeruzsálemi tömeg a közeli királyság ígéretével ünnepelte mesterét. Ki ne fogadná el, hogy Jézus napja delelőjére érkezett?

Ám ahol a nap világít, ott árnyéknak is lennie kell, s ezek rejtekében felemelte fejét az ármány, szereplői újraírták a régi tervet. Feltámadt a szél, a drámai forgatókönyvre pecsétet lehelt a nagypénteki alkony, beállt a napfogyatkozás. A kővé dermedt döbbenetben a számár felbaktatott a Golgotára, legyűrte torkán a lelkéből kitörni készülő ordítását, s a fogyó hold fényében megfordulva elindult a vállára vetülő kereszttel.

Az apostoli hitvallás szerint a Megváltó meghalt, elhelyezték az elkészített sziklasírban. Általában így végződik minden élet, ha nem a Fiúistenről van szó. Ő azonban a nyugalom helyett

alászállt a poklokra. Ezt a tételt sehogyan sem akarjuk érteni, s erről a váratlan fordulatról hallgatnak az evangéliumok is. A bibliai kánon szerkesztésekor kimaradt apokrif szövegek ugyan susognak róla, de azok sem tisztán s nem egyértelműen. Az egyik azt fejtegeti, hogy Jézusnak a test halálát követően az örök halált, a kárhozatot is meg kellett ismernie, hogy képes lehessen az emberek testben és lélekben történő, örök életre való megváltására. Más szövegek arról beszélnek, hogy nem a valódi pokolra, csak a héberül seol-nak mondott holtak országára kell gondolnunk, amelynek a középkori magyarázatok szerint is több, különböző rendeltetésű szektora létezett. A Hitvallás értelmezése szerint Jézus az alvilágnak abba a részébe szállt le, ahol az ószövetségi igazak a halál és a feltámadás között várták sorsuk bizonytalan, de nem reménytelen alakulását. Hozzájuk vitte és hozzánk hozza most Krisztus a megváltás örömhírét. Állapodjunk meg ennek tudatában, és összegzésként rögzüljenek bennünk Pilinszky János reményt ébresztő szavai: „...megölhették hitvány zsoldosok, / és megszünhették dobogni szive – / Harmadnapra legyőzte a halált. / Et resurrexit tertie die.”

Legyen ez örök tanulság és intelem, köbe vésett törvény minden keresztény számára, de gyarló emberként hadd tehessem hozzá a jogos óhajt. Elvérezhetne már *a viszály a csatákon*, ahogyan Vörösmarty kívánta, s kezdetét vehetné egy új, a szeretet és a kölcsönös megbecsülés törvényére alapozott világrend. De képesek vagyunk-e létrehozni a szeretet és a megbecsülés nagy közösségét, ahol József Attila látomása szerint szívünkben „néha elidőz a tigris és a szelíd őz”?

Ennek elérésében segítsen bennünket a Teremtő, hogy meghitt és zavartalan legyen ünnepünk, aztán bekövetkezhessék Krisztus második eljövetele, a végső feltámadás!

2024. március